

1.1 Konsernihallinto

Kunnanhallituksen alaiset toiminnot ja talous muodostuvat kolmesta tulosyksiköstä. Hallinto- ja viestintä, tietohallinto ja maataloustoimi muodostavat hallintopalvelujen tulosyksikön. Talous- ja omistajaohjaus ja henkilöstöhallinto muodostavat talous- ja henkilöstöpalvelujen tulosyksikön ja elinkeino- ja työllisyyspalvelut sekä maankäyttö muodostavat elinkeinopalvelujen tulosyksikön. Tulosyksiköt muodostavat yhdessä konsernihallinnon palvelualueen.

Palvelualueen toiminta-ajatuksena on tuottaa kuntakonsernin johtamisen ja palvelutuotannon kannalta oleellisia hallinnollisia palveluja. Konsernihallinto huolehtii kunnan edunvalvonnan ja päätöksenteon edellytyksistä. Myös kasvun ja elinvoiman kehittämisen kannalta olennaisia palveluita on koottu yhteen konsernihallinnon alaisuuteen.

Konsernihallinnon talousarvion kokonaisuudessa esitetään määrärahat kunnanhallitukselle ja valtuustolle sekä keskusvaalilautakunnalle ja tarkastuslautakunnalle.

1.1.1 Talous

Konsernihallinnon talous käsittää noin 11 % koko kunnan toimintakatteesta. Vuoden 2023 talousarvio on valmisteltu tiukan talouden periaatteiden mukaisesti turvaten organisaation toiminnan kannalta olennaisten palvelujen taso.

Palvelualueen tulot ovat edellisiä vuosia heikommät pääasiassa maankäytön vertailuvuosia matalammaksi arvioitujen tulojen vuoksi. Maankäytön tulojen arvioidaan laskevan toisaalta yleisen taloustilanteen heikentyessä ja toisaalta, koska talousarviossa esitetään aikaisemmin suunnitellun laajalahden asuinalueen laajennuksen rakentamatta jättämistä.

Konsernihallinnon kustannukset kasvavat noin 4 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Tosiasiassa konsernihallinnon toiminnalliset kustannukset kuitenkin laskevat edelliseen vuoteen verrattuna, mutta talousarvioon sisältyy koko kuntaa koskeva Kevan tasausmaksu (noin 1,1 miljoonaa euroa), jota vastaava entinen eläkemenoperustein maksu on aikaisemmin jakautunut eri toiminoille. Tasausmaksu budjetoidaan koko kunnan osalta henkilöstöhallinnon budjettiin ja jaetaan muille toiminoille vyörytyserien yhteydessä tilinpäätösvaiheessa.

Konsernihallinnon talous	TP 2021	TA/M 2022	TA 2023	Muutos 2022-2023	
1000 euroa				euroa	%
Toimintatulot					
Hallintopalvelut	1312,4	1367,4	1330,0	-37,4	-3 %
Talous- ja henkilöstöpalvelut	318,1	347,3	273,5	-73,9	-21 %
Elinkeinopalvelut	2450,6	2127,5	1766,5	-361,0	-17 %
Yhteensä	4081,2	3842,3	3370,0	-472,3	-12 %
Toimintamenot					
Hallintopalvelut	2412,6	2504,1	2445,2	-59,0	-2 %
Talous- ja henkilöstöpalvelut	2413,2	2474,5	3057,5	583,0	24 %
Elinkeinopalvelut	3931,2	3934,5	3758,2	-176,3	-4 %
Yhteensä	8757,0	8913,1	9260,9	347,8	4 %
Toimintakate*					
Hallintopalvelut	-1100,2	-1136,7	-1115,1	21,6	-2 %
Talous- ja henkilöstöpalvelut	-2095,1	-2127,1	-2784,1	-656,9	31 %
Elinkeinopalvelut	-1480,5	-1807,0	-1991,7	-184,8	10 %
Yhteensä	-4675,8	-5070,8	-5890,9	-820,1	16 %

*tulosyksikön toimintakate on valtuustoon nähden sitova talouden tavoite

Avustukset ja jäsenmaksut, Konsernihallinto	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos	
				€	%
Avustukset, yhteistoimintaosuudet ja jäsenmaksut	523 774	603 470	593 070	-10 400	-1,7 %
Avustukset yhteisöille	59 900	99 100	103 600	4 500	4,5 %
Jyväsrähi ry	55 000	55 000	55 000	0	0,0 %
Työllistämisen kuntalisä yhteisöille ja yrityksille	0	35 000	35 000	0	0,0 %
Kyläyhdistysavustukset (100 euroa/yhdistys)	1 300	1 600	1 600	0	0,0 %
Muut avustukset	3 600	7 500	12 000	4 500	60,0 %
Yhteistoimintaosuudet ja jäsenmaksut	463 874	504 370	489 470	-14 900	-3,0 %
Laukaan Kehitysyhtiö Oy	144 000	180 000	180 000	0	0,0 %
Keski-Suomen Liitto	237 824	235 500	235 500	0	0,0 %
Suomen Kuntaliitto	60 324	65 000	50 000	-15 000	-23,1 %
Suomen Kuntaliitto / Kehyskuntaverkosto	2 500	2 500	2 500	0	0,0 %
KT Kuntatyöntekijät	17 770	20 000	20 000	0	0,0 %
Nelostie E75 ry	376	390	390	0	0,0 %
Suomen vesitietoyhdistys ry	280	280	280	0	0,0 %
Pro ystie yhdistys ry	200	200	200	0	0,0 %
Suomen Kuntajohtajat ry	150	200	150	-50	-25,0 %
Keski-Suomen Kylät ry	100	100	100	0	0,0 %
Suomen keksijäin Keskusliitto ry	50	50	50	0	0,0 %
Ilmavoimien Soittokunnan tukiyhdistys ry	150	0	150	150	100,0 %
Päijänteen metsänhoitoyhdistys ry	150	150	150	0	0,0 %

1.1.2 Palvelujen järjestäminen

Hallintopalvelut

Hallintopalvelujen tehtävä on tuottaa sisäisiä tukipalveluja, luoda päätöksenteon edellytyksiä sekä

huolehtia kunnan ylimmästä päätöksenteosta, sen valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Hallintopalvelut tulosyksikön talousarvio sisältää päätöksenteosta valtuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan ja keskusvaalilautakunnan toiminnan. Kunnanhallituksen alaiset vaikuttamistoimielimet vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto sekä veteraani-asiain neuvottelukunta sisältyvät hallintopalvelujen alle. Tulospaikoista hallinto- ja viestintä, tietohallinto ja maaseututoimi muodostavat hallintopalvelujen kokonaisuuden. Hallintopalveluiden tulosyksikköä johtaa hallintojohtaja.

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Perustana ovat kuntalain mukainen tavoite huolehtia kuntalaisten hyvinvoinnista. Kunnanvaltuusto vahvistaa sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista, päättää kunnan strategioista ja keskeisistä toimintasuunnitelmista. Valtuusto vahvistaa myös kuntakonsernin tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä konserniohjauksen periaatteet. Valtuusto kokoontuu arviolta 7-8 kertaa vuodessa.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta, talousenhoidosta, edunvalvonnasta, henkilöstöpolitiikasta, sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus vastaa myös kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja kunnan omistajaohjauksesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kuntien yhteistoimintaosuuksien arvioidaan olevan -290.000 euroa, niitä ovat muun muassa Kuntaliiton ja Keski-Suomen liiton jäsenyydet. Lisäksi on varattu -25.000 euron määräraha kuntastrategian jalkauttamiselle ja vuonna 2023 järjestettävään maanpuolustusjuhlaan on varattu -25.000 euroa. Muita mainittavia kunnanhallituksen toiminnan menoeriä ovat koko kuntaa koskevat vakuutus-, viestintä- ja ict-kustannukset sekä luottamushenkilö- ja yhteiskuntasuhdetoimintaan liittyvät kustannukset. Vuodelle 2023 kunnanhallituksen ja valtuuston kustannuspaikat yhdistetään ja vuoden 2023 toimintakulut arvioidaan olevan -962.340 euroa, joista henkilökuluja on -302.200 euroa.

Vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto ovat kunnanhallituksen alaisia vaikuttamistoimielimiä, joiden tarkoitus on valvoa ja ajaa kohderyhmiensä etuja kunnan päätöksenteossa. Laukaalaisten veteraanitunnuksen omaavien henkilöiden ja veteraani- ja sotainvalidijärjestöjen etuja valvoo yhteistoimintaelin, **veteraani-asiain neuvottelukunta**. Nuorisovaltuuston on tarkoitus vuonna 2023 aloittaa yrityssetelien tarjoaminen nuorille yrittäjille, johon on varattu -5000 euron määräraha.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on suorittaa kunnan hallinnon ja talouden arviointia sekä järjestää hallinnon ja talouden tarkastuspalvelut. Tarkastuslautakunnan toimintamenoihin on varattu -30.530 euroa sisältäen luottamushenkilökustannukset ja asiantuntijapalveluiden ostot.

Keskusvaalilautakunta vastaa sille kuuluvista vaaleihin liittyvistä järjestelyistä ja päätöksistä. Vuonna 2023 järjestetään eduskuntavaalit. Vaalien kustannuksiin varataan -28.190 euroa, joka sisältää valtiolta saatavan tuen vaalien järjestämisestä. Tuen määrään voi vaikuttaa mahdolliset koronan aiheuttamat lisätoimenpiteet. Koronalla voi olla vaikutuksia vaalien järjestelyihin ensi vuonna. Lisäksi suunnitelmissa on tilata uudet vaalikopit.

Hallinnon ja viestinnän tulospaikka tukee kunnan päätöksentekoa vastaamalla valtuuston ja kunnanhallituksen päätöksenteon valmistelusta ja toimeenpanosta sekä se vastaa toimielinten kokousjärjestelyistä ja oheistapahtumista. Hallinto- ja viestintä tuottaa kunnan neuvontapalvelut, asiantuntijapalvelut, kirjaamopalveluita, kuntahallintoon liittyvää sisäistä neuvontaa päättäjille ja viranhaltijoille. Lisäksi osallistuminen yhteiskuntasuhteiden hoitoon ja kunnan yleinen viestinnän kehittäminen kuuluvat hallinnon ja viestinnän tulospaikan vastuulle. Toimintamenoiksi on arvioitu -382.460 euroa, jotka koostuvat pääosin henkilöstökuluista -290.990 euroa ja sisäisistä vuokrista -64.800 euroa. Sisäisissä vuokrisa huomioidaan Kuntalan väistötilat sekä vanhan Kuntalan tiloja.

Tietohallinto tuottaa kunnan organisaation tietohallintoon sekä tietoliikenteeseen ja viestintäratkaisuihin liittyviä palveluja. Vuonna 2023 tietohallinnossa työskentelee 5,2 vakituista työntekijää. Tietohallinnon ylläpidossa olevia laitteita on vuoden 2022 loppupuolella n. 3800. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteutuessa laitekanta pienenee noin 8 prosentilla. Tietohallinnon toimintatuotot muodostuvat sisäisistä laitevuokrista sekä muista myyntituotoista, jotka ovat vuonna 2023 noin 945.000 euroa. Tietohallinnon talousarvio on laadittu siten, että toimintatuotot kattavat toimintakulut ja poistot edellisvuosien investoinneista. Investointimenoihin kirjataan yli 10.000 euron investoinnit, kuten tietoliikenneverkkojen rakentaminen, työasema-, kopiokone- ja matkapuhelinhankinnat sekä järjestelmähankinnat. Vuoden 2023 talousarviossa sisäiset tietohallinnon laitteiden yksikköhinnat säilyvät ennallaan ja käyttäjätunnuslaskutus laskee 22% vuoteen 2022 verrattuna. Tietohallinnon kokonaislaskutus laskee noin 5% vuoteen 2022 verrattuna. Sisäisten tietohallintopalvelujen laskutus tapahtuu kuukausittain ja ulkoisten tietohallintopalvelujen laskutus puolen vuoden välein.

Maaseututoimen tulospaikka vastaa seudullisesti Hankasalmen, Joutsan, Jyväskylän, Luhangan,

Muuramen, Toivakan, Uuraisten ja Laukaan maaseutuelinkeinohallinnon viranomaistehtävistä. Toimintakulut katetaan kuntien maksuosuuksilla.

Maksuosuudet määräytyvät edeltävän vuoden kuntien aktiivitulojen määrien perusteella. Maaseutuhallinnon tehtäviin tulee muutoksia vuoden 2023 alusta. Tulevat muutokset varmistuvat vuoden 2022 loppuun mennessä. Keuruun YT-alueen kanssa solmittua yhteistyösopimusta hyödynnetään entistä tiiviimmin vuoden 2023 aikana, jotta maaseutuhallinto pystyy vastaamaan muuttuviin tehtäviin tehokkaasti. Maaseutuhallinnon toimintojen kehittämistä jatketaan ja palveluja pyritään tuottamaan tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti. Maaseututoimen tulosityksikön toimintakulut ovat vuonna 2023 yhteensä 352.120 euroa ja tulot ovat vastaavasti 352.120 euroa.

Henkilöstösuunnitelma

Hallintopalveluiden osalta henkilöstön määrään tai nimikkeisiin ei ole talousarvion suunnittelukaudella kohdistumassa suuria muutoksia. Eläköitymisen seurauksena vakituinen toimi on jätetty täyttämättä keskustoimiston tulospaikalta ja vuodelle 2023 on varattu määräraha määräaikaisen työntekijän palkkaamiseksi noin kuuden kuukauden ajalle. Muilta osin hallintopalveluiden henkilöstösuunnitelmaan ei ole kohdistumassa muutoksia verrattuna vuoteen 2022.

HALLINTOPALVELUT

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	16,16	15,7	14,7	14,7	14,7
Määräaikaiset	5,97	1,4	2	1,4	1,4
Yhteensä	22,13	17,1	16,7	16,1	16,1

Talous- ja henkilöstöpalvelut

Talous- ja henkilöstöpalvelujen tulosityksikkö koostuu yhteen kuntaorganisaation toiminnan ja talouden suunnittelun ja kehittämisen kannalta olennaisia toimintoja. Tulosityksikkö palvelee vastuualueillaan laajasti koko organisaatiota. Yksikön

tavoitteena on tuottaa luotettavaa ja tarkoituksenmukaista palvelua sekä turvata vastuualueellaan olvien kunnan ydintoiminnot kaikissa tilanteissa. Talous- ja henkilöstöpalvelujen tulositysik-

köä johtaa talous- ja henkilöstöjohtaja. Tulosityksikössä on kaksi tulospaikkaa, jotka ovat talous- ja omistajaohjaus sekä henkilöstöhallinto.

Talous- ja omistajaohjeuksen tulosityksikkö vastaa kunnan keskeisistä talousprosesseista sekä hankinta- ja vakuutusasioista. Tulospaikalla hoidetaan keskitetysti kunnan talousarvio- ja taloussuunnitteluprosessia sekä tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen valmistelua, kirjanpitoa, lakisääteistä taloustilastointia, maksuliikennettä, rahoitusta, perintää, raportointia ja riskienhallintaa. Lisäksi yksikkö neuvoo, ohjeistaa ja kouluttaa taloushallinnon eri kysymyksissä. Taloushallinto ja -suunnittelu huolehtii laskenta- ja seurantajärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä yhteistyössä toimialojen kanssa. Taloushallinnon vuosittaiset budjetoidut toimintamenot ovat noin 580.000 euroa, josta noin 200.000 euroa koostuu verotuskustannuksista, ja noin 41 prosenttia palkkakuluista.

Tulospaikan vastuulle kuuluu myös kunnan hankinta-asioiden ohjaus, mihin kuuluu hankintaperiaatteiden ja -linjausten valmistelu kunnan yleisten kehittämislinjojen mukaisesti, hankinta-asioiden kouluttaminen, ohjeistaminen ja koordinointi sekä keskitetyistä hankinnoista huolehtiminen.

Tulospaikan tehtäviin kuuluu myös kunnan vakuutusten ja irtaimistoleasingin päivittäiset käytännön tehtävät.

Kehittämisen osalta tulospaikan tehtävänä on erikseen annettujen kehittämisprojektien läpivienti.

Tulospaikalla työskentelevä hankinta- ja kehittämispäällikkö on nimetty kunnan tietosuojavastavaksi.

Henkilöstöhallinnon tulospaikka valmistelee yhteistyössä muun organisaation kanssa henkilöstöpolitiikan peruslinjaukset ja luo työvälineitä ja ohjeita henkilöstöjohtamisen käytännön toteuttamiseen. Tällaisia osa-alueita ovat mm. henkilöstösuunnittelu, henkilöstön rekrytointi, palkkaus- ja palvelussuhdeasiat, henkilöstön kehittäminen, henkilöstöpalvelut, työterveyshuolto, työsuojelu, yhteistoimintamenettely ja työhyvinvointi sekä ammattitaitoisen henkilöstön saannin turvaaminen. Henkilöstöhallinto vastaa koko kunnan henkilöstön palkkahallinnosta.

Vuonna 2023 henkilöstöjohtamisen painopistealueina on osaamisen johtaminen sekä työkyky- ja työurajohtaminen. Lisäksi hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset näkyvät henkilöstöhallinnon työssä etenkin alkuvuonna 2023, kun henkilöstösiirrot hyvinvointialueelle on toteutettu.

Henkilöstösuunnitelma

Talous- ja henkilöstöhallinnon henkilötyöpanos pienenee talousarviovuonna 2023, kun yksi palkkasihteeri siirtyy hyvinvointialueen työntekijäksi. Myös määräaikaisen henkilöstön työpanos pienenee edelliseen vuoteen verrattuna.

Uutena tehtävänä tulosityksikössä aloittaa työkykykoordinaattori, jonka työpanos kohdistuu pääasiassa Kevan osarahoittamalle Polku-kehittämissankkeelle. Työkykykoordinaattorin tehtävä on määräaikainen hankkeen päättymiseen asti ja tavoitteena on vakinaistaa tehtävä hankkeen päättyttyä keväällä 2024. Vakinaistamisen mahdollisuutta arvioidaan vuoden 2024 talousarvion valmistelun yhteydessä.

TALOUS- JA HENKILÖSTÖPALVELUT

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

HTV (palkallinen työpanos)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Vakituiset	11,25	11,26	10,75	11,25	11,25
Määräaikaiset	1,92	3	2,5	2	2
Yhteensä	13,17	14,26	13,25	13,25	13,25

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalvelujen tulosityksikköön on keskitetty kunnan kasvulle ja kehittymiselle olennaisia palvelukokonaisuuksia. Elinkeinopalvelut koostuvat

elinkeino- ja työllisyyspalvelujen sekä maankäytön tulospaikoista. Elinkeinopalvelujen tulosityksikköä johtaa Elinkeinojohtaja.

Elinkeinopalvelujen tulospaikan tehtävä on rakentaa suotuisia olosuhteita asumiseen, työskentelyyn, yrittämiseen ja matkailuun Laukaassa. Se kehittää asukkaiden, yhteisöjen ja yritysten sijoitumista kunnan alueelle lisääviä vetovoimatekijöitä ja verkostoja. Laukaan kunnan elinkeinotoimi tarjoaa tukea yrittäjyyteen ja eri toimialojen kehittämiseen yhteistyössä muiden seudullisten toimijoiden kanssa.

Elinkeinotoimi toteuttaa tehtävänsä tarjoamalla (1) aloittavan ja toimivan yrityksen palveluja, (2) yritysten ja yhteisöjen kehittämis- ja kansainvälistymispalveluja ja (3) sijoittumispalveluja sekä toteuttamalla (4) kuntastrategian mukaisia aluekehityksen kärkihankkeita ja (5) kuntamarkkinointia. Neuvontapalvelujen parantamiseksi Laukaan elinkeinotoimessa aloitti yritysasiantuntija toukuussa 2022.

Elinvoimaa ja sijoittumista edistävän elinkeinopolitiikan toteuttamisessa hyödynnetään Laukaan kehitysyhtiötä ja toimitilojen ja työpaikka-alueiden kehittämiseen ja omistamiseen keskittyneitä Jykiaa sekä muuta kumppaniverkostoa. Laukaan Kehitysyhtiöltä ostetaan elinkeinopalveluja 180 000 eurolla, joka on edellisten vuoden tasolla. Kehitysyhtiön ja elinkeinotoimen työnjakoa on selkiytetty niin, että kehitysyhtiön toiminnan pääpaino on erilaisten elinkeinotoimintaa tukevien kehityshankkeiden käynnistäminen. Kehitysyhtiön kautta tarjotaan myös yrityspalveluseteliä yrityskohtaisten kehitystoimien tukemiseen. Yritysten perustamis- ja käynnistämisvaiheen neuvontayhteistyötä jatketaan edellisen vuoden tapaan Gradian K-S Yritysidean kanssa.

Aluekehityksen strategisista kärkihankkeista panostetaan erityisesti Lievestuoreella sijaitsevan yritys- ja tapahtuma-alue Laukaa Areenan kehittämiseen, Sorajyvän yritysalueeseen sekä Vehniällä sijaitsevaan yritysalueeseen eli Laukaanporttiin.

Elinkeinotoimi tukee yritysten ja yhteisöjen digitalisoitumista, kasvua, kansainvälistymistä ja verkostoitumista hankkeiden, tapahtumien ja koulutusten sekä Visit Laukaa ja Visit Jyväskylä -palvelujen kautta. Yritysten ja yhteisöjen kehittämis- ja inves-

tointihankkeiden tukemiseen Jyväskylä ry:n kuntarahoituksen kautta panostetaan 51 200 euroa. Eri-tyisesti yritysten investointi- ja kehityshankkeiden tueksi elinkeinotoimessa aloitti toukokuussa 2022 hankeasiantuntija. Tavoitteena on merkittävästi kasvattaa julkisten tukien hyödyntämistä.

Yritysten ja asukkaiden sijoittumista Laukaaseen edistetään hajauttamalla kuntamarkkinointia osuuskuntien eri vaiheisiin ja kohdentamalla sitä voimakkaammin. Sijoittumispäätökseen vaikuttavien palvelujen löydettävyyttä ja näkyvyyttä ja palvelukokemusta parannetaan jatkuvasti.

Kuntamarkkinoinnin lisäksi elinkeinopalveluissa tehdään merkittävä osa kunnan viestinnästä. Laukaan kunnan viestintäpäällikkö on osa elinkeinotii- miä.

Työllisyyspalvelujen tulossyksikkö vastaa kunnan työllisyydenhoidon tehtävistä. Laukaa on mukana 1.3.2021 alkaneessa kuntien työllisyyskokeilussa Äänekosken, Muuramen ja Jyväskylän kanssa. Valtakunnallisten työllisyyskokeilujen tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista sekä tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeilujen kohderyhmään kuuluvat kaikki työmarkkinatukea saavat työttömät työnhakijat, sekä kaikki alle 30-vuotiaat ja vieraskieliset työnhakijat. Kokeiluissa kehitetään työnhakijoille tarjottavia työllistymistä tukevia palveluja ja palvelumalleja, joiden avulla voidaan nykyistä paremmin tunnistaa ja ratkaista asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet, työllistymisen esteet sekä osaamisen kehittämistarpeet. Näitä toimenpiteitä jatketaan ja kehitetään edelleen vuonna 2023.

Työllisyyden kuntakokeilujen päättymisaika on siirretty vuoden 2024 loppuun. Kokeilujen aikana valmistellaan työllisyydenhoidon siirtoa pysyvästi kuntien hoidettavaksi, jolloin on suunniteltu toteuttavan TE-palveluiden laajempi uudistus. Uudistuksessa on suunniteltu siirrettäväksi työnhakijapalvelut, työnantajapalvelut, yrityspalvelut ja sekä näihin liittyvät hankinnat ELY-keskuksesta kuntien vastuulle. Laukaan kunnan työllisyyspal-

velut on aktiivisesti mukana uudistuksen suunnittelussa ja valmistelussa. Siirto tapahtuisi tämän hetkisen tiedon mukaan 1.1.2025.

Vuonna 2022 tavoitteena oli, että työllisyyspalvelut ovat helposti saavutettavissa omalla paikkakunnalla. Saavutettavuus parani huomattavasti, kun koko työllisyyspalveluiden henkilöstö siirtyi uusiin toimitiloihin maaliskuussa 2022. Aiemmin työllisyyspalveluiden henkilöstöä työskenteli useassa eri toimipisteessä. Katutasossa, Laukaan keskustassa sijaitsevat toimitilat ovat asianmukaiset ja esteettömät niin työntekijöille kuin asiakkaillekin.

Työllisyyspalvelun tehtävät:

- Järjestää lain työllisyyden edistämisestä kuntakokeilussa mukaiset (1260/2020) palvelut kokeilun piiriin kuuluville laukaalaisille työttömille työnhakijoille.
- Auttaa asiakasta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut ja olla tarvittaessa mukana eri vaiheissa.
- Tarjoaa ohjausta ja neuvontaa koulutukseen, työnhakuun ja työllistymiseen liittyvissä asioissa.
- Tekee yhteistyötä asiakkaiden asioiden eteenpäin viemiseksi eri viranomaisten ja toimijoiden kanssa. (mm. TE-toimisto, Hyvinvointialue, Kela, oppilaitokset, yhdistykset, yritykset, alueella toimivat hankkeet).
- Kartoittaa ja arvioi asiakkaan työ- ja toimintakykyä työttömyyden tai aktivointitoimenpiteeseen (mm. palkkatuettu työ, työkokeilu) osallistumisen aikana.
- Tarjoaa työllistymismahdollisuuksia palkkatukeen oikeutetuille pitkään työttömänä olleille henkilöille, sekä velvoitetyöllistettäville.
- Myöntää työllistämisen kuntalisää.
- Koordinoi Ohjaamotoimintaa, jossa tarjotaan nuorille (15-29 v) monialaisesti palveluja työllistymiseen, koulutukseen, elämänhallintaan ja hyvinvointiin liittyen.
- Järjestää etsivää nuorisotyötä yhteistyössä Laukaan hyvinvointi- ja perhekeskuksen (HyPe) etsivän nuorisotyön kanssa.

- Kehittää työllisyyspalveluja sekä toimijoiden yhteistyön, että asiakkaisen tarpeiden näkökulmasta.

Maankäytön tulossyksikkö vastaa maankäyttöpoliitikasta, maaomaisuuden hallinnasta sekä talous- ja puistometsien hoidosta. Maankäytön suunnittelun tehtävänä on suunnitella ja kehittää alueiden käyttöä siten, että lain edellyttämät ja kunnan strategioissa maankäytölle määritellyt tavoitteet täyttyvät. Suunnittelun tavoitteena on tuottaa monipuolinen tonttivaranto asumiseen ja elinkeinotoimintaan, huomioiden viihtyisälle ja hyvälle asuinympäristölle asetetut tavoitteet sekä elinkeinoelämän vaatimukset. Maankäyttö osallistuu myös taajamaympäristöjen laadun kehittämiseen yhteistyössä teknisen palvelualueen kanssa.

Tulossyksikön esimiehenä toimii kaavoitusjohtaja, jonka alaisuudessa työskentelee kuusi henkilöä.

Maankäytön suunnittelua ja kaavoitusta ohjaa lainsäädännön, kuntastrategian, maankäytön rakennemallin ja maapoliittisen ohjelman lisäksi valtuuston hyväksymä kaavoitusohjelma.

Vuonna 2023 aikana ryhdytään ajantasaistamaan vuonna 2015 hyväksyttyä maankäytön rakennemalli Viuhkaa. Tarkoituksena ei ole tehdä kokonaan uutta suunnitelmaa vaan lähtökohtana päivittämiseksi tulee olemaan nykyinen rakennemalli ja sen uudistaminen. Tavoitteena on tarkastella mm. kehittämisen resurssien suuntaamista sekä muuttuneen toimintaympäristön tuomia reagointitarpeita. Työn taustaksi on syksyn 2022 aikana laadittu tilannekuva ja tulevaisuuskuva sekä siitä johdettu synteesi. Rakennemalli ohjaa osaltaan keskeisimpien strategisten suunnitelmien ja ohjelmien sisältöä. Näitä ovat esimerkiksi maa- ja asuntopoliittinen ohjelma, liikennepoliittiset ohjelmat ja maankäytön toteuttamisohjelma. Tavoitteena on yhdyskuntarakenteen hallittu kehittäminen.

Kaavoitusohjelman mukaisesti vuonna 2023 käynnistyy Vihtavuoren taajaman oikeusvaikutteisen yleiskaavan laadinta esiselvityksin. Muilta osin maankäytön suunnittelussa edistetään vireillä olevia yleis- ja asemakaavahankkeita. Yleiskaavahankkeita on vireillä kaksi ja asemakaavahankkeita 27. Vuonna 2021 hyväksyttiin Jyväskylän

kaupunkiseudun MAL-sopimukseen kirjattuja tavoitteita ja toimenpiteitä viedään myös eteenpäin yhteistyössä kaupunkiseudun kuntien kanssa. Mörkökorpeen suunnitellun materiaalikeskuksen kehittämismahdollisuuksien tarkastelua jatketaan mm. hankesuunnittelulla ja maakauppaneuvotteilla.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (RYTJ) annettu laki astuu voimaan 1.1.2024. Lain siirtymäaika on 2024-2028. Ennen lain voimaan astumista kunnassa laaditaan toimenpideohjelma, joilla edistetään ja lisätään kunnan rakennetun ympäristön digitalisaation valmiutta ja varmistetaan, että kunnalla on edellytykset tiedon tuottamiseen, käsittelyyn ja tallentamiseen lainsäädännön edellyttämässä yhteentoimivassa muodossa. Vuoden 2023 aikana maankäyttö valmistelee yhteistyössä muiden toimialojen kanssa kaavoituksen osalta toimenpideohjelman.

Laukaan kirkonkylässä, osoitteessa Jokiniementie 9, olevaa kunnan omistamaa kiinteistöä kehitetään kumppanuuskaavoitushankkeen avulla. Tavoite on muuttaa nykyistä asemakaavaa ja mahdollistaa tontille tehokkaampaa asuntorakentamista yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Kumppanuuskaavoituksella tarkoitetaan menettelytapaa, jossa ennen asemakaavamuutoksen laatimista kunta valitsee esimerkiksi suunnittelu- tai ideakilpailun kautta yhteistyökumppaneikseen yhden tai useamman yrityksen. Prosessissa kaavoitettavan kohteen toteuttaja (esim. rakennusliike) on tiedossa jo kaavahankkeeseen ryhtyessä ja suunnittelu voidaan tehdä tiiviissä yhteistyössä. Asemakaavan tultua voimaan rakennuspaikka myydään markkinahinnalla yhteistyökumppanille. Kumppanuuskaavoituksella tavoiteltavia etuja ovat muun muassa laatuhaikuisen kilpailun lisääntyminen, yritysten suunnitteluresurssien hyödyntäminen, laadukkaammat toteutusratkaisut, toteutettavuuden varmistaminen ja muutostarpeilta välttyminen. Toimintatavan avulla kunnan maankäytön suunnittelussa voidaan hyödyntää yritysten markkinataloudellista ja teknistä osaamista. Yrityksille puolestaan tarjoutuu enemmän mahdollisuuksia tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen.

Raakamaata hankitaan kasvualueilta toimivan ja taloudellisen yhdyskuntarakenteen sekä kohtuuhintaisen tonttitarjonnan turvaamiseksi. Vehniän Laukaanportin yritysalueen kehittämistä pyritään edelleen edistämään raakamaan hankinnan ja suunnittelun keinoin. Myös taajamien kasvusuunnilta tavoitellaan aktiivisesti raakamaata. Lisäksi jatketaan yleisten alueiden hankintaa asemakaavan toteuttamiseksi. Kaavoitettuja asunto- ja yritystontteja luovutetaan rakennettavaksi myymällä tai vuokraamalla, kysynnän ja palveluverkon riittävyyden mukaan. Haastavan taloustilanteen vuoksi vuonna 2023 ei rakenneta uusia tonttikatuja, jolla on vaikutusta maaomaisuuden tulokertymään. Uusia erillispientalon rakennuspaikkoja avataan haettavaksi vain Leppäveden Korpelan pientaloalueelta viisi. Tonttimarkkinoinnissa tullaan panostamaan Lievestuoreen pientalotontteihin sekä hajanaisesti eri taajamiin sijoittuviin rakennuspaikkoihin.

Vehniällä Vuorenmäen yritysalueella on vapaata rakennusmaata noin 7,2 ha ja rakennusoikeutta noin 29 000 k-m². Rakennuspaikkojen toteuttamisen haasteena on haastavat maastonmuodot, joten nykyisellään ne eivät sovellu yritystoimintaan. Alueelle toteutetaan rakennuspaikkojen esirakentaminen yhtenä kokonaisuutena, jolloin olemassa olevat maamassat saadaan hyödynnettyä tehokkaasti ja rakennuspaikat tasattua soveltumaan yritystoimintaan. Hankkeen tavoitteena on edistää rakennuspaikkojen myyntiä, jolloin parannetaan mahdollisuuksia teollisten työpaikkojen määrän sekä yhteisö- ja kiinteistöverotulojen kasvuun. Esirakentamisen kustannusarvio on 0,9 M€ euroa, jotka kohdennetaan maa- ja vesialueiden rakennuspaikalle, eli se nostaa rakennuspaikkojen tasearvoa vastaavasti. Esirakentamisella ei ole vaikutusta käyttötalouteen, koska maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Esirakentamisen jälkeen rakennuspaikkojen myyntihintoja on nostettava investointia vastaava määrä, jolloin velan takaisinmaksu tulee rakennuspaikkojen myynnin kautta. Vuokrattaessa velka jää maa- ja vesialueiden taseeseen, mutta sillä on vastaavasti positiivinen vaikutus käyttötalouteen.

Myös Leppäveden Korpelan alueelle asemakaa-voitettavaan Y-kortteliin on tarvetta esirakentamiselle. Esirakentamisen kustannusarvio on noin 0,1 M€.

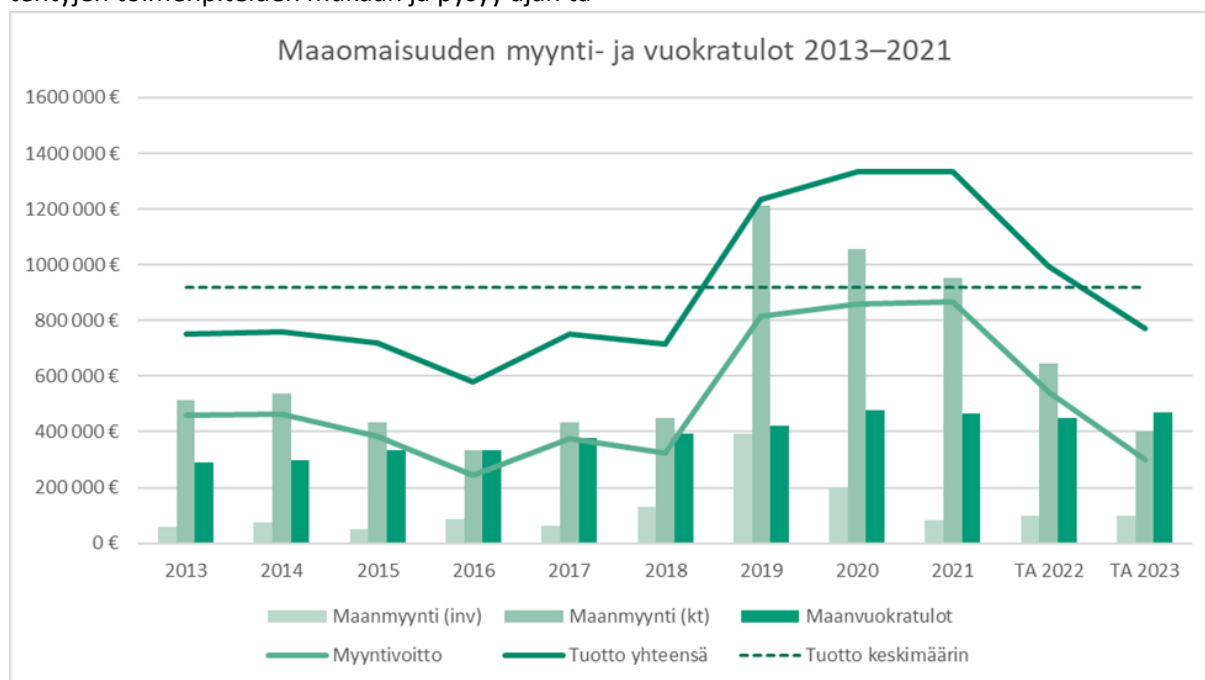
Maaomaisuutta hallitaan paikkatietojärjestelmien ja sähköisen maaomaisuusrekisterin sekä Maanmittauslaitoksen ylläpitämän kiinteistörekisterin ja lainhuuto- ja kiinnitysrekisterin avulla. Maaomaisuusrekisterissä pidetään luetteloa maa- ja vesialueista sekä tehdään raportit kirjanpitoon. Maanvuokralaskutus tehdään kaksi kertaa vuodessa.

Noin 2000 ha metsäomaisuutta hoidetaan laadukkaasti ja oikean aikaisesti siten, että se edistää metsien taloudellisten mahdollisuuksien täysimääräistä ja suunnitelmallista hyödyntämistä. Metsäsuunnitelmaa hallitaan sähköisessä verkko-palvelussa, joten suunnitelma päivittyy jatkuvasti tehtyjen toimenpiteiden mukaan ja pysyy ajan ta-

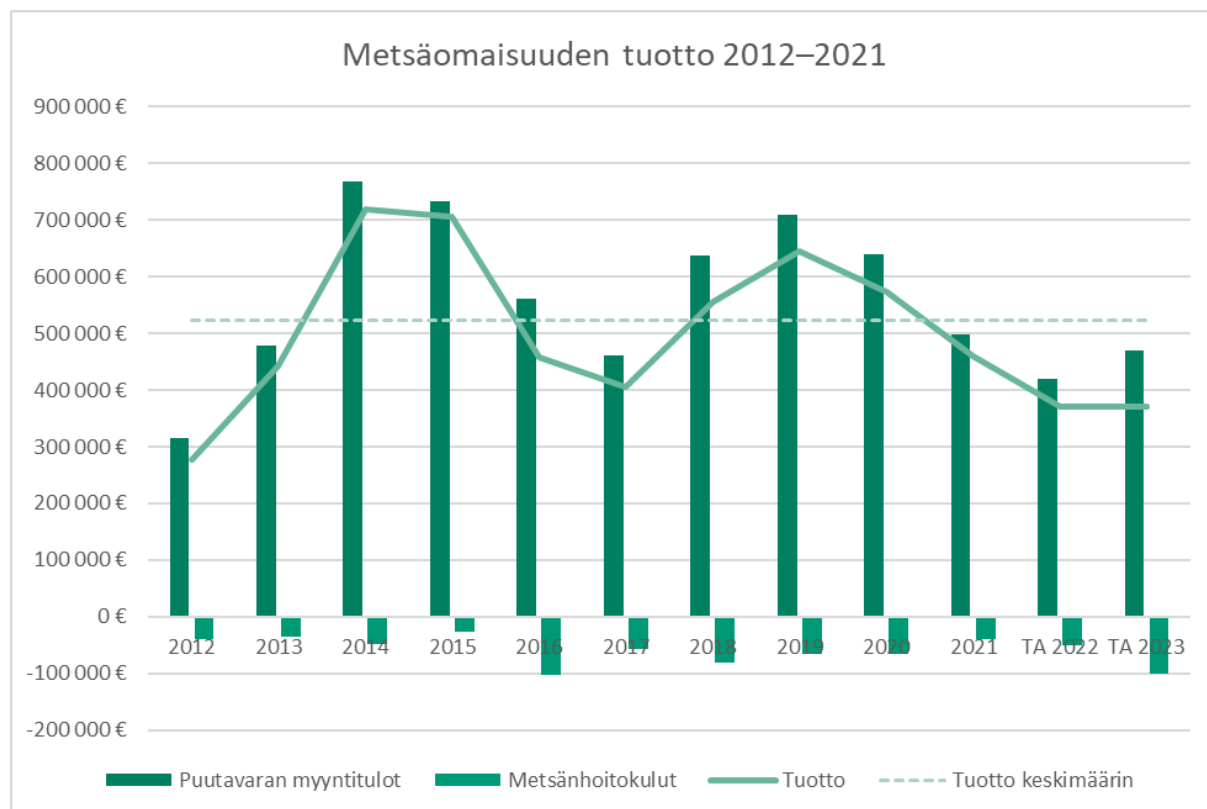
salla. Kunnalla on Metsä Groupin kanssa metsänhoitosopimus, joka on voimassa 31.12.2023 saakka. Tavoitteena on, että vuosittaiset hakkuumäärät vastaavat vuosittaista kasvua.

Puisto- ja lähimetsien hoito siirtyy yhdyskuntateknisistä palveluista maankäytön tulosityksikön vastuulle vuodesta 2023 alkaen. Lähimetsien hoidossa painotetaan puuston elinvoimaisuutta, maisema- ja suojavaikutuksia, turvallisuutta sekä luonnon monimuotoisuutta. Taloudellisena tavoitteena on, että lähimetsistä saatavilla tuloilla pysytään kattamaan kustannukset. Haasteena on henkilöstöresurssien riittävyys.

Vuoden 2023 aikana kilpailutetaan uusi metsänhoitosopimus vuosille 2024–2027. Uuteen sopimukseen sisällytetään talousmetsien lisäksi lähimetsien hoitopalvelut.

Maaomaisuuden tulot (käyttötalous- ja investointitulot) vuosina 2013–2021 sekä talousarvioluvut vuosilta 2022–2023.

Metsäomaisuuden tuotto vuosina 2012–2021 sekä talousarvioluvut vuosilta 2022–2023.

Maankäytön tunnusluvut	TP 2021	TA-M 2022	TA 2023
Hyväksytyt asemakaavat, ha	90	150	110
Hyväksytyt yleiskaavat, ha	639	1500	3800
Maanhankintamenot, euroa	90 240	700 000	700 000
Maanmyyntitulot (myyntivoitto), euroa	951 793	645 000	400 000
Maanvuokratulot, euroa	466 292	450 000	470 000
Talous- ja puistometsien hakkuutulot, euroa	498 863	420 000	470 000
Talous- ja puistometsien metsänhoitomenot, euroa	39 472	50 000	100 000

Henkilöstösuunnitelma

Elinkeinopalvelujen henkilöstörakenteessa ei tapahdu olennaisia muutoksia talousarviovuonna.

Vakituisen henkilöstön määrä vähenee, koska syksyllä 2022 avoimeksi jäänyttä elinkeinojohtajan virkaa ei täytetä. Lisäksi työllisyyspalveluista siirtyy yksi tehtävä hyvinvointialueelle, mikä vähentää henkilötyöpanosta kunnassa.

ELINKEINOPALVELUT

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

HTV (palkallinen työpanos)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Vakituiset	5,24	13,56	12	13	13
Määräaikaiset	15,42	10	10	10	10
Yhteensä	20,66	23,56	22	23	23

1.1.3 Kehittämisen painopisteet

Vuosi 2023 on ensimmäinen vuosi kunnan uudessa roolissa hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa. Uudistus aiheuttaa olennaisia ja konkreettisia muutoksia kunnan taloudessa ja toiminnassa. Konsernihallinnon keskeisin painopistealue vuodelle 2023 on hyvinvointialueuudistukseen liittyvän muutoksen hallittu ja onnistunut johtaminen.

Kunnan taloudelliset haasteet näyttävät pahenevan hyvinvointialueuudistuksen myötä. Siksi kehittämisen painopisteeksi on asetettava talouden johtaminen. Talouden tasapainottamistyöhön tarvitaan lisää panoksia ja konsernihallinnon tulee tukea koko organisaatiota talouden johtamisessa ja hallinnassa.

1.1.4 Toiminnalliset tavoitteet

Palvelualueen toiminnallisten tavoitteiden kuvaaminen alla olevan taulukon mukaisesti. Tavoitteena tiivistää tavoitteiden määrä enintään kymmeneen tavoitteeseen palvelualueetta kohti. Tavoitteiden asettamisesta on annettu tarkemmat ohjeet talousarvio-ohjeessa.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite suunnitelmavuonna	Mittarit/indikaattorit	Lähtötaso/tavoitetaso
<i>Kuntastrategian toimeenpano työyhteisöissä</i> <i>Strategian mukaisen toimintakulttuurin edistäminen organisaatiossa</i>	<i>Kunnan jokaisessa työyhteisössä järjestetään strategia työpaja vuoden 2023 loppuun mennessä.</i> <i>Strategia työpaja antaa työyhteisöille eväitä kehittää omaa toimintaansa strategian toimintaperiaatteiden mukaisesti.</i>	<i>1) Strategia työpajat on järjestetty kaikissa kunnan työyhteisöissä</i> <i>2) Strategia työpajasta saatu palaute</i>	<i>Lähtötaso: Valtuusto on hyväksynyt uuden kuntastrategian vuonna 2022. Strategiaa ei ole systemaattisesti käsitelty työyhteisöissä.</i> <i>Tavoitetaso: Kuntastrategia tunnetaan työyhteisöissä. Strategian tavoitteet ohjaavat työyhteisöjen toimintaa ja toiminnan kehittämistä.</i>
<i>Kestävä kuntatalous</i> <i>Asumisen tavoitteellinen johtaminen</i>	<i>Maankäytön rakennemallin ajantasaistaminen, jolla tavoitellaan yhdyskuntarakenteen hallittua kehittämistä.</i>	<i>Rakennemalli hyväksytään kunnanvaltuustossa vuoden 2023 aikana.</i>	<i>Rakennemalli Viuhka on hyväksytty vuonna 2015. Mm. uusien strategisten linjausten ja muuttuneen toimintaympäristön tuomien reagoitotarpeiden vuoksi malli edellyttää ajantasaistamista.</i>

			<i>Rakennemalli toimii ylätas- son ohjaavana strategiana laadittaessa esim. maa- ja asuntopoliittista ohjelmaa, ilmasto-ohjelmaa ja maan- käytön toteuttamisohjel- maa.</i>
<i>Digitaaliset palve- luratkaisut</i>	<i>Digitaalisten palvelui- den tarjoaminen kun- talaisille ja työnteki- jölle.</i> <i>Sähköisen arkistoinnin ratkaisu.</i> <i>Ohjelmisto- ja järjestel- mäinvestointien tar- kastelu koko kunnan tasolla (järjestelmä- kartta).</i>	<i>Sähköisten palveluiden määrän lisäys.</i> <i>Sähköisen arkiston han- kinta.</i> <i>Järjestelmäkartan luominen kuntaan.</i>	<i>Sähköisiä palveluita kunnan verkkosivuille.</i> <i>Syntyvän asianhallinnan ma- teriaalın siirtyminen sähköi- seen arkistoon.</i> <i>Kunnan järjestelmäkartta ja suunnitelma tuleville vuo- sille.</i>
<i>Hyvinvoivat ja uu- distumiskykyiset työyhteisöt</i>	<i>Edistetään henkilöstö- tuottavuutta johta- mista, esimiestyötä ja työn organisointia ke- hittämällä sekä työhy- vinvointiin panosta- malla.</i> <i>Talousarviovuoden ta- voitteena on kehittää kunnan osaamisen joh- tamista ja koulutus- käytäntöjä uutta kun- tastrategiaa tukevaksi kokonaisuudeksi. Osaamisen kehittämi- sen tulee vahvistaa strategian mukaista palvelukulttuuria sekä henkilöstön hyvinvoin- tia.</i>	<i>1) Henkilöstötuottavuusin- deksi</i> <i>2) Esimiesten johtamisaktii- visuuden taso</i> <i>3) Luottamus johtoon</i> <i>4) Työhyvinvointikyselyn tu- lokset vrt. ed. vuosi</i> <i>5) Esimiesten arviointi pro- sessista</i> <i>6) Henkilöstön koulutusohje on uusittu</i>	

	<i>Henkilöstötuottavuuden johtamisen tavoite on pitkäaikainen ja sen seuranta jatketaan useana vuonna.</i>		
<i>Kestävä kuntatalous – Laukaan kunnalla ja kuntakonsernilla on ylijäämää taseessa</i>	<i>Kunta laatii monivuotisen talouden tasapainottamisohjelman, jonka avulla talous tasapainotetaan. Ohjelma laaditaan siten, että sen toteuttaminen aloitetaan osana vuoden 2024 talousarviota.</i>	<i>Uskottava ja laajuudeltaan riittävä talouden tasapainottamisohjelma on laadittu ja kunnanvaltuustossa hyväksytty vuoden 2023 aikana.</i> <i>Talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen on aloitettu osana vuoden 2024 talousarviota.</i>	<i>Kunnan taloudessa on tunnistettu noin 2-3 miljoonan euron rakenteellinen vuosittainen alijäämä.</i>
<i>Elinvoimainen yrittäjyys</i>	<i>Laukaan profiilin nostaminen yritysmyönteisenä kuntana</i>	<i>Elinkeino-ohjelman hyväksyminen valtuustossa vuoden 2023 alkupuolella.</i>	<i>Yritystytyvääisyystutkimuksen kokonaisuustytyvääisyys kuntaan yrityksen sijaintipaikkakuntana paranee vuoden 2020 tutkimustuloksesta (7,06).</i>
<i>Viestimme vahvuuksistamme aktiivisesti</i>	<i>Kunnan toiminnasta viestimisen lisääminen monipuolisesti eri medioihin.</i>	<i>Kaikki palvelualueet kattavan viestintätiimin perustaminen ja yhteisten viestintätoimintamallien luominen viestintäaktiivisuuden lisäämiseksi.</i> <i>Uudistetun brändi-identiteetin käyttöönotto kuntakonsernin viestinnässä.</i>	<i>Viestintää toteutetaan tällä hetkellä kolmen hengen tiimillä omien töiden ohella ja tavoitteena on luoda säännöllisesti kokoontuva viestijöiden verkosto.</i>
<i>Sujuvat arjen kuntapalvelut</i>	<i>Kuntalaisten osallistaminen monipuolisesti eri teemoihin kuten arjen palvelut ja kuntatalous.</i>	<i>Taajamakohtaisten keskustelutilaisuuksien järjestäminen vuoden 2023 aikana.</i>	<i>Kuntalaisille on järjestetty vuosittain yhdessä taajamassa keskustelutilaisuus valtuuston vierailukokouksen yhteydessä. Lisätään kohtaamisten ja vaikutusmahdollisuuksien määrää.</i>

1.1.5 Riskienhallinta

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lainsäädäntöä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan, ja kunnan omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta on toiminnan jatkuvaa ja jokapäiväistä ohjausta ja johtamista. Sisäisen valvonnan tulee kattaa kunnan ja kuntakonsernin oman toiminnan lisäksi myös toiminta, josta kunta vastaa lainsäädännön, omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden tai sopimusten nojalla. Hyvin järjestetyssä hallinnossa sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuvat osana päivittäistehtäviä ja toimintaprosesseja.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnan tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä.

Kunnanvaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnanhallitus huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnanjohtaja. Operatiivinen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on siten osa hallitukselle ja kunnanjohtajalle säädettyä hallinnon ja taloudenhoidon tehtävää. Koko kuntakonsernia tarkasteltaessa konserni-johto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä (Kuntalaki 25 a §.) §.) Kunnan konserniyhteisöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat näiden yhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle yhteisöjä koskevien säännösten mukaisesti.

Talousarvion valmistelun yhteydessä palvelualueet ovat analysoineet toimintaympäristön muutoksia, tunnistaneet tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioineet niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä. Tämän pohjalta talousarviossa esitetään kuvaus kunkin palvelualueen toiminnan ja talouden kannalta merkittävimmistä riskeistä

sekä keinoista, joilla riskejä hallitaan. Lisäksi kuvataan palvelualueen sisäisen valvonnan järjestäminen ja toimintamallit. Tilinpäätöksen yhteydessä toimintakertomuksessa kuvataan kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja, sekä annetaan tietoja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeisistä johtopäätöksistä.

Konsernihallinnon merkittävimmät riskit sekä keinot, joilla riskejä hallitaan

Konsernihallintoon kuuluu kootusti kunnan elinvoimaisuutta ja kasvua tukevia palveluita kuten elinkeino- ja työllisyyspalvelut sekä maankäytön yksikkö. Lisäksi konsernihallintoon kuuluu monia kunnan ja kuntakonsernin johtamista tukevia palveluita. Siksi konsernihallinnon onnistuminen omassa toiminnassaan ja konsernihallinnon toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on olennaista koko kunnan menestymisen kannalta. Konsernihallinnon toiminnallisten tavoitteiden avulla pyritään kehittämään niin kuntaorganisaation sisäistä toimintaa kuin kunnan elinvoimaisuutta ja vetovoimaa. Vuodelle 2023 asetetut tavoitteet ovat selvästi toteutettavissa olevia asioita, mutta vaativat onnistunutta resurssien kohdentamista aikana, jolloin sekä taloudelliset että henkilöresurssit ovat tiukalla. Riskinä on, että tavoitteissa ei onnistuta, koska resurssit kuten henkilöstön ajankäyttö ei riitä tavoitellun tason saavuttamiseen. Riskiä hallitaan hyvällä johtamisella ja erityisesti tavoitteiden toteuttamisen huomioimisella palvelualueen johtoryhmätyössä. Tavoitteille asetetaan vastuuhenkilöt, jotka raportoivat edistymisestä säännöllisesti palvelualueen johtoryhmälle ja tarvittaessa kunnan johtoryhmälle tai kunnanhallitukselle.

Palvelualueen taloudellisten tavoitteiden toteutumisen merkittävimpiä riskejä ovat maa- ja metsäomaisuuden myyntiin liittyvien tulojen toteutuminen sekä työllisyydenhoidon onnistuminen ja yleinen työllisyystilanne. Lisäksi riskejä aiheuttaa

muun muassa mahdolliset yllättävät valitus- tai oikeudenkäyntiprosessit. Palvelualueella hoidetaan myös kunnan rahoitusta.

Hallintopalvelujen merkittävimmät riskit ja keinot niiden hallitsemiseksi

Kunnan toimielimissä tehtyjen päätösten tulee olla lainmukaisia, jolloin niistä ei koidu jälkivaikutuksia. Päätöksenteon lainmukaisuuden riskiin varaudutaan seuraamalla sääntömuutoksia ja lakimuutoksia, sekä kouluttautumalla muutosten yhteydessä.

Laukaan kunnan asianhallinta järjestetään asianmukaisesti. Asianhallintariskeihin varaudutaan muun muassa kouluttamalla henkilöstöä säännönmukaisesti sekä toimivilla tietojärjestelmillä.

Tietohallinnon riskeiksi tunnistetaan IT-palveluiden jatkuvuus, datan häviäminen tai vahingoittuminen, sovellukset, palveluntarjoajat ja IT-toimitajat, infrastruktuuri, strategiset riskit ja ulkoiset uhat. Riskienhallintaan ja riskien tiedostamiseen pyritään käyttäjäoikeushallinnalla, hankinnoissa, sopimusteknisin keinoin, huomioimalla riskinäkökulma palveluntarjoajien valinnassa, asianmukaisin varmistuksin, tietoverkkojen hallinnalla ja omaa verkkoa rakentamalla sekä koulutuksin ja ohjeistuksin.

Kunnan palvelutuotannon kannalta henkilöstöön kohdistuvat riskit voivat olla merkittäviä taloudellisesti ja toiminnallisesti. Laukaan kunnassa keskeisissä tehtävissä työskenteleville on nimetty sijainen tai useita sijaisia, jolloin varmistetaan riittävä osaaminen ja tehtävien sujuminen yllättävissäkin tilanteissa. Henkilöstön osaamisen varmistamiseen ja niin sanotun hiljaisen tiedon siirtymiseen on kiinnitetty huomiota. Eläkkeelle lähtöihin on varauduttu ja uuden henkilön perehdyttämiseen ennen eläkkeelle lähtevän poistumista. Henkilöstökoulutukseen ja johtamiskoulutukseen on panostettu. Hyvällä ja toimivalla työterveyshuollolla sekä työkykyä ylläpitävillä henkilöstöpalveluilla vähennetään sairaspotilaisten riskiä ja edistetään työssäjaksamista.

Henkilöstöön kohdistuvia riskejä ovat myös osaavan henkilöstön saatavuus sekä henkilöstön terveyteen ja toimintakykyyn liittyvät uhat. Panostamalla rekrytointiin varmistetaan osaavan henkilöstön saatavuus. Panostamista voi olla houkutteleva ilmoittelu, osallistuminen rekrytapahtumiin, työnantajamaineesta huolehtiminen ja huolellinen valmistautuminen haastattelutilaisuuksiin.

Henkilöstön saatavuutta on tarkkailtu vuosittain mm. esimiehille tehdyillä kyselyillä. Saatavuudessa ei vielä ole ollut merkittäviä ongelmia, mutta riski on tiedostettu.

Henkilöstön valintatilanteissa selvitetään valittavan henkilöstön taustat. Vakinaisen henkilöstön valinnan suorittaa aina vähintään kolmen henkilön ryhmä. Valitun henkilön osalta tarkistetaan pätevyys- ym. todistukset. Ennen viran/toimen vaalin vahvistamista vaaditaan lääkärin antama hyväksyttävä todistus terveydentilasta. Lain määräämissä tehtävissä vaaditaan rikosrekisteriote.

Sivutoimilupia ei ole myönnetty ja sivutoimi-ilmoituksia valvotaan.

Talous- ja henkilöstöpalvelujen merkittävimmät riskit ja keinot niiden hallitsemiseksi

Koko kunnan taloudelliset riskit eivät sinällään ole talous- ja henkilöstöpalvelujen tulosityksikön vastuulla, mutta sillä on korostunut rooli taloudellisten riskien havaitsemisessa ja hallinnassa.

Laukaan kunnan lainakanta oli tilinpäätöksen 2021 yhteydessä 104,1 miljoonaa euroa. Kunnan lainakanta on kasvanut laajan investointiohjelman myötä. Lainamäärään liittyy rahoitusriski. Viime vuosina kuntien rahoituskustannukset ovat olleet erittäin matalalla tasolla, mutta vuoden 2022 aikana korkotaso on noussut nopeasti ja rahoitukseen liittyvät kustannusriskit kasvaneet huomattavasti.

Laukaan kunnan lainasalkku on painottunut lyhytaikaiseen rahoitukseen pitkään jatkuneesta matalien korkojen markkinatilanteesta johtuen. Viime vuosien aikana lyhytaikaista rahoitusta on siirretty pitkäaikaisempiin sopimuksiin, mikä on vähentänyt korkoriskin määrää.

Korkoriskien suojaamiseksi kunnanhallitus hyväksyi lainasalkun korkosuoja politiikan 31.8.2015 §

181. Korkosuojaolitiikan mukaisesti lainasalkusta on suojattu erilaisin menetelmin noin 50-60 prosenttia riippuen lasketaanko mukaan kiinteistö-leasingsopimukset vai pelkät lainat. Osa korkosuojausasteesta on kuitenkin lyhytaikaisia, minkä vuoksi suojausasteessa voi tapahtua muutoksia lyhyessä ajassa.

Vuonna 2023 on tarkoitus päivittää kunnan varainhoitopolitiikka sekä takaus- ja antolainapolitiikka.

Kunta on ennakkoluulottomasti päättänyt käyttää erilaisia rahoitustapoja kunnan kehittämisessä. Erilaiset toimintatavat vaativat monipuolista osaamista ja ymmärrystä päättäjiltä ja viranhaltijoilta. Talousjohtamisen tulee perustua ajantasaiseen tietoon ja osaamiseen sekä yhteisen ymmärryksen luomiseen päätöksistä vastaavien luottamushenkilöiden ja operatiivisen johdon välillä.

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä kunnan antolainojen määrä oli 20,5 miljoonaa euroa. Suurimmat antolainat ovat konsernin sisäisiä rahoitusjärjestelyjä, eli 15,3 miljoonan euron antolaina Laukaan Vesihuolto Oy:lle ja 5,2 miljoonan euron antolaina Laukaan Vuokratodit Oy:lle. Edellä mainittujen lisäksi Laukaan kunnalla on pieni antolaina Väentupa Ry:lle sekä yksittäisiä EU-rahoitteisten hankkeiden välirahoituslainoja paikallisille yhdistykselle. Antolainojen myöntämiseen liittyy tapauskohtainen harkinta sisältäen riskinäkökulman huomioimisen.

Kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää takauksia, jos takaukseen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä vaan riittää, että ne kattavat kunnan riskien näkökulmasta riittävän osan. Tilinpäätöksen 2021 myönnettyjen takauksien yhteenlaskettu määrä oli 23,0 miljoonaa euroa. Takauksiin liittyvä riski huomioidaan takauksen antamista harkittaessa. Annettuja takauksia koskevien lainojen hoitamista seurataan.

Taloushallinnon henkilöstön muodostavat laskentasihteeri, rahoitussihteeri, taloussihteeri, taloussuunnittelupäällikkö ja talous- ja henkilöstöjohtaja. Koska henkilöstön määrä on pieni, muodostuu riski toiminnan jatkuvuudesta useiden sairastapausten sattuessa samanaikaisesti. Esimerkiksi kunnan maksuliikenteen hoitaminen ei saa katketa. Riskiin on varauduttu työohjeistuksilla, jotta varahenkilön olisi helpompaa suoriutua tehtävistä poissaolojen aikana. Ohjeistukset vähentävät myös inhimillisten virheiden mahdollisuutta.

Henkilöstöhallinto vastaa kunnan keskeisistä henkilöstöprosesseista. Keskeisimmät riskit henkilöstöhallinnon toiminnassa liittyvät koko henkilöstöä koskeviin ydinprosesseihin, kuten palkanmaksun toimintavarmuuteen. Palkanmaksun laajamittainen häiriö voi aiheuttaa olennaista haittaa sekä yksittäisille työntekijöille että koko organisaatiolle. Palkanmaksun toimintavarmuudesta huolehditaan ylläpitämällä palkanlaskennan tehtäviin kuuluvaa osaamista korkeana. Lisäksi palkkahallinnon keskeisistä tehtävistä ja prosesseista on laadittu kirjalliset kuvaukset, joiden avulla tehtäviin perehtyminen on mahdollista. Lisäksi riskejä on madallettu selvittämällä mahdollisuuksia hankkia ongelmatilanteissa palkanlaskentaa palveluna kolmansilta osapuolilta.

Muut henkilöstöhallinnon olennaiset riskit liittyvät pääosin tietojärjestelmien toimivuuteen. Palkka- ja henkilöstöjärjestelmän toimivuus ja toimintavarmuus on turvattava kaikissa tilanteissa. Tietohallinto on arvioinut tietojärjestelmäriskejä erikseen.

Henkilöstöhallinnolla on korostunut rooli mahdollisissa työtaistelutilanteissa. Talousarvion laatimishetkellä näyttää epätodennäköiseltä, että kunta-alalle syntyisi lähivuosina laajoja työtaisteluita, koska työ- ja virkaehtosopimukset on solmittu useaksi vuodeksi.

1.1.6 Investoinnit

Konsernihallinnon alaisia investointeja on talousarviossa yhteensä 2,03 miljoonaa euroa.

Tietohallinnon investointimääräraha on 370.000 euroa. Määrärahalla hankitaan kunnan toiminnassa tarvittavat tietokoneet, puhelimet, kopiokoneet ja tietoliikenneverkkojen toimintaan tarvittavat laitteet.

Talousarviossa varaudutaan 10.000 euron investointimäärärahalla osakkeiden ja osuuksien hankintaan. Varaus koskee ensisijaisesti tilanteita, jossa kunta hankkii yksittäisen osakkeen kunnomisteisesta yhtiöstä päästäkseen sidosyksikköasemaan suhteessa yhtiöön. Kunnanhallituksella on pääsääntöisesti toimivalta tehdä päätös osakkeen hankkimisesta. Tällä investointivarauksella valtuusto mahdollistaa kunnanhallituksen toimivallan käytön. Vuodelle 2023 ei ole suunnitteilla osakkeiden hankintoja.

Asianhallinnan ja arkistoinnit järjestelmähankintaan varataan 50.000 euron investointimääräraha. Kunnan arkistointia on tarkoituksenmukaista kehittää sähköiseksi useista syistä. Sähköinen arkistointi on kustannustehokasta eikä kunnalla ole tällä hetkellä soveltuvia arkistotiloja, joihin uutta paperista arkistoa kannattaisi muodostaa. Tulevaisuudessa kunnilta tullaan edellyttämään sähköisiä arkistointiratkaisuja. Sähköisen arkistoinnin järjestelmähankinta on pitkäaikaista hyötyä tuottava järjestelmähankinta, mistä johtuen sen poistajaksi määrätään poistosuunnitelman alarajasta poiketen viisi vuotta.

Investointiohjelmassa on varattu 700.000 euron määräraha maan ostoon. Määrärahan puitteissa kunta tekee strategisesti tärkeitä maahankintoja kunnan kehittämiseksi. Lisäksi investointiohjelman on kirjattu maan myyntituloja 100.000 euroa. Myyntitulot ovat tavanomaisia myyntituloja tonttien ja maa-alueiden myynnistä.

Elinkeinopalveluille on varattu 1,0 miljoonan euron investointimääräraha yritystonttien esirakentamiseen. Määräraha kohdentuu pääasiassa Vehniällä sijaitsevan Laukaanportin yritysalueen tonttien esirakentamiseen. Esirakentamisen toteuttaa ensisijaisesti kunnan oma yhdyskuntatekniikka.

Yritystonttien esirakentaminen edesauttaa tonttien myyntiä, koska yrittäjillä itsellään on harvoin resursseja ja tahtoa tehdä esirakennustöitä tonteilla.